

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 387 – април 2021

Производство на плодове в България – реколта'2020

Площите с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения в земеделските стопанства през 2020 година заемат 64.9 хил. хектара. Реколтирани са 41.4 хил. хектара. Произведената продукция от плодове е 202.6 хил. тона.

Таблица 1. Площи, производство и средни добиви на овощни, черупкови и ягодоплодни видове – реколта'2020

Овощни видове	Общо площи* (хектари)	Млади невстъпили в плододане (хектари)	Реколтирани площи (хектари)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/хектар)
Ябълки	4 326	255	3 555	37 874	10 654
Круши	676	101	503	2 830	5 626
Праскови и нектарини	3 215	149	2 775	20 740	7 474
Кайсии и зарзали	3 230	131	1 838	9 516	5 177
Сливи и джанки	12 098	1 923	8 573	60 024	7 002
Череша	12 454	693	10 631	52 326	4 922
Вишни	1 694	400	1 101	4 809	4 368
Орехи	16 502	6 141	7 097	4 750	669
Бадеми	2 957	963	928	473	510
Лешници	3 533	1 734	1 337	846	633
Малини	2 035	44	1 829	6 167	3 372
Култивирани шипки	1 341	324	699	1 106	1 582
Други овощни видове	854	234	519	1 118	
ОБЩО	64 915	13 092	41 385	202 579	

* Общо площи – плододанщи, невстъпили в плододане и изоставени площи с възможност за възстановяване

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, Производство на плодове – реколта'2020

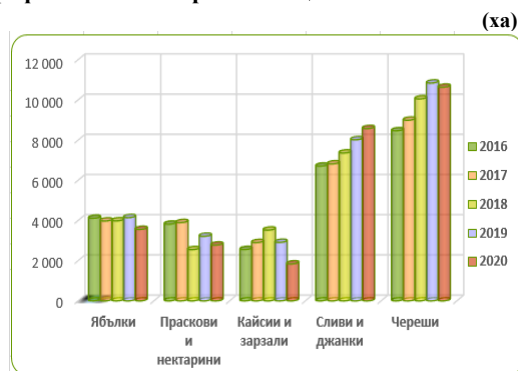
Графика 1. Относителен дял на реколтираните площи – реколта'2020

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2020“

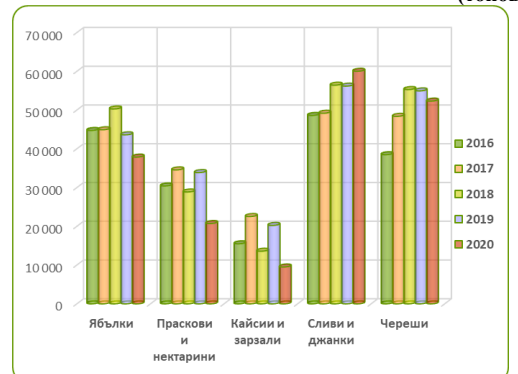
През 2020 година са реколтирани 84.7% от плододанщите площи, заети с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения. Поради климатични и други причини около 15.3% от плододанщите площи с овощни видове не са реколтирани. Реколтираните площи през 2020 г. са с 3.5% по-малко спрямо 2019 г., а производството с 13.6% по-малко. Най-голям дял от реколтираните площи заемат черешите – 25.7%, следват сливите и джанките – 20.7%.

Графика 2. Реколтирани площи за 2016-2020 г.

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Графика 3. Производство на плодове за 2016-2020 г.

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Резултати и анализи

Таблица 2. Реколтирани площи – реколта'2020, по статистически зони и статистически райони (хектари)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Култивирани шипки	Други овощни видове	ОБЩО
България	3 555	503	2 775	1 838	8 573	10 631	1 101	7 097	1 829	699	2 784	41 385
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 501</i>	<i>247</i>	<i>2 250</i>	<i>1 714</i>	<i>5 816</i>	<i>6 024</i>	<i>513</i>	<i>5 075</i>	<i>1 228</i>	<i>371</i>	<i>1 972</i>	<i>26 711</i>
Северозападен	296	6	36	18	1 286	97	61	500	85	С	С	2 638
Северен централен	278	112	295	1 322	1 815	836	204	1 357	273	С	С	6 910
Североизточен	362	50	152	209	1 417	519	169	1 707	666	69	487	5 807
Югоизточен	565	79	1 767	165	1 298	4 572	79	1 511	204	237	879	11 356
<i>Югозападна и Южна централна Б-я</i>	<i>2 054</i>	<i>256</i>	<i>525</i>	<i>124</i>	<i>2 757</i>	<i>4 607</i>	<i>588</i>	<i>2 022</i>	<i>601</i>	<i>328</i>	<i>812</i>	<i>14 674</i>
Югозападен	783	65	224	26	651	2 187	266	132	289	112	374	5 109
Южен централен	1 271	191	301	98	2 106	2 420	322	1 890	312	216	438	9 565

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2020“
С – конфиденциални данни

Таблица 3. Сравнение на реколтираните площи с овощни видове – реколта'2019 и реколта'2020

Култура	Реколта 2019 (хектари)	Реколта 2020 (хектари)	Изменение 2020 спрямо 2019 г. (%)
ОБЩО	42 901	41 385	-3.5%
<i>от които:</i>			
Ябълки	4 142	3 555	-14.2%
Праскови и нектарини	3 214	2 775	-13.7%
Кайсии и зарзали	2 910	1 838	-36.8%
Сливи и джанки	8 017	8 573	6.9%
Череша	10 837	10 631	-1.9%
Вишни	1 328	1 101	-17.1%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

Реколтираните площи с овощни видове са с 3.5% по-малко в сравнение с 2019 година. Увеличение с 6.9% се наблюдава при сливите. При останалите разглеждани култури в таблица 3 се наблюдава намаление. При черупковите реколтираните площи се увеличават: при орехите с 11.5%, а при лешници с 5.3%.

От реколтираните площи с череша 43%, 64% с праскови и нектарини и 34% с култивирани шипки са в Югоизточния район. В Южния централен район са 36% от реколтираните площи с ябълки и 23% с череша, а в Северния централен район – 72% от площите с кайсии.

Таблица 4. Производство на плодове – реколта'2020, по статистически зони и статистически райони (тонове)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Култивирани шипки	Други овощни видове	ОБЩО
България	37 874	2 830	20 740	9 516	60 024	52 326	4 809	4 750	6 167	1 106	2 437	202 579
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>17 010</i>	<i>1 376</i>	<i>16 978</i>	<i>8 922</i>	<i>38 475</i>	<i>27 531</i>	<i>2 580</i>	<i>3 015</i>	<i>4 028</i>	<i>412</i>	<i>1 477</i>	<i>121 804</i>
Северозападен	4 555	45	133	100	6 771	345	540	449	243	С	С	13 489
Северен централен	2 922	553	2 111	6 864	13 698	3 943	1 083	982	842	С	С	33 293
Североизточен	3 910	265	891	1 095	8 325	2 181	563	686	2 210	103	284	20 513
Югоизточен	5 623	513	13 843	863	9 681	21 062	394	898	733	189	710	54 509
<i>Югозападна и Южна централна Б-я</i>	<i>20 864</i>	<i>1 454</i>	<i>3 762</i>	<i>594</i>	<i>21 549</i>	<i>24 795</i>	<i>2 229</i>	<i>1 735</i>	<i>2 139</i>	<i>694</i>	<i>960</i>	<i>80 775</i>
Югозападен	6 380	333	1 683	123	3 322	12 081	853	129	1 030	123	468	26 525
Южен централен	14 484	1 121	2 079	471	18 227	12 714	1 376	1 606	1 109	571	492	54 250

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2020“
С – конфиденциални данни

Таблица 5. Сравнение на производството на плодове – реколта'2019 и реколта'2020

Култура	Реколта 2019 (тонове)	Реколта 2020 (тонове)	Изменение 2020 спрямо 2019 г. (%)
ОБЩО	234 589	202 579	-13.6%
<i>от които:</i>			
Ябълки	43 622	37 874	-13.2%
Праскови и нектарини	33 878	20 740	-38.8%
Кайсии и зарзали	20 244	9 516	-53.0%
Сливи и джанки	56 192	60 024	6.8%
Череша	54 960	52 326	-4.8%
Вишни	5 146	4 809	-6.5%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове“

През 2020 г. са произведени 202 579 тона плодове, което е с 13.6% по-малко в сравнение с 2019 г. Водещо място в производството на плодове заема Югоизточният район с 26.9% и Южният централен район с 26.8%. В Югоизточния район е съсредоточено производството на праскови (66.7%) и на череша (40.3%). В Южния централен район е 38.2% от производството на ябълки, на сливи – 30.4%, на вишни – 28.6%, и на череша – 24.3%. В Северния централен район са произведени 72.1% от кайсиите за страната. При производството на малини най-висок дял заема Североизточният район.

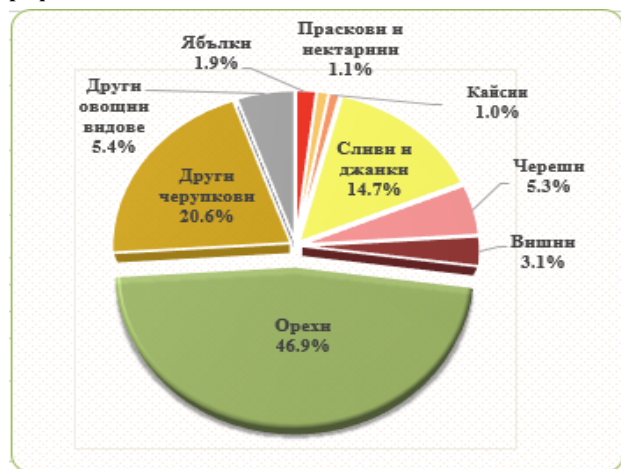
Таблица 6. Средни добиви – реколта'2020, по статистически зони и статистически райони

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини	Култивирани шипки
България	10 654	5 626	7 474	5 177	7 002	4 922	4 368	669	3 372	1 582
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>11 332</i>	<i>5 571</i>	<i>7 546</i>	<i>5 205</i>	<i>6 615</i>	<i>4 570</i>	<i>5 029</i>	<i>594</i>	<i>3 280</i>	<i>1 114</i>
Северозападен	15 389	7 500	3 694	5 556	5 265	3 557	8 710	898	2 859	С
Северен централен	10 511	4 938	7 156	5 192	7 547	4 717	5 335	724	3 084	С
Североизточен	10 801	5 300	5 862	5 239	5 875	4 202	3 331	402	3 318	1 493
Югоизточен	9 952	6 494	7 834	5 230	7 458	4 607	4 987	594	3 593	797
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>10 158</i>	<i>5 680</i>	<i>7 166</i>	<i>4 790</i>	<i>7 816</i>	<i>5 382</i>	<i>3 791</i>	<i>858</i>	<i>3 559</i>	<i>2 109</i>
Югозападен	8 148	5 123	7 513	4 731	5 103	5 524	3 207	977	3 564	1 088
Южен централен	11 396	5 869	6 907	4 806	8 655	5 254	4 273	850	3 554	2 644

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2020“

Средните добиви от вишни, малини и ябълки за реколта'2020 са по-високи в сравнение с реколта'2019. Средният добив при прасковите е 7 474 кг/ха и е с 29.1 % по-нисък в сравнение с реколта'2019. При ябълките средният добив в сравнение с 2019 г. е с 1.2% по-висок. При кайсиите средният добив за страната намалява с 25.6% и е 5 177 кг/ха. Средният добив при черешите е 4 922 кг/ха и е с 3.0 % по-нисък в сравнение с реколта'2019. При вишните средният добив е с 12.7% по-висок и е 4 368 кг/ха.

Графика 4. Относителен дял на площите с овощни видове, невстъпили в плододаване – реколта'2020.

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2020“

Площите с невстъпилите в плододаване овощни насаждения, отглеждани в стопанствата през 2020 година, са 13.1 хил. ха.

Най-голям относителен дял от невстъпилите в плододаване насаждения през годината заемат орехите – 46.9%, следвани от други черупкови – 20.6%, и сливи и джанки – 14.7%.

От новосъздадените насаждения през стопанската 2019/2020 година 53% са от черупкови видове, 38% са костилкови видове, а семковите и други заемат едва 9%. От черупковите видове най-голям е дялът на орехите с 51.3%, следвани от бадемите с 29.2%. От костилковите видове най-голям е дялът на сливите с 50.3% и на черешите с 29.7%.

Реализирани са 97.2% от произведените 202 579 тона плодове. За търговската мрежа са насочени 39.5%, за преработвателната промишленост – 34.9% от плодовете, а 1.8% са за собствена консумация. Около 23.8% от продукцията е предназначена за директни продажби на дребно, раздадена е като рента и други плащания в натура или е изнесена от страната.

Напоявани са 39.2% от плододаващите и невстъпилите в плододаване насаждения. От напояваните площи 53.4% са напоявани чрез инсталации за капково напояване, а 22.0% гравитачно. Най-голям е дялът на напояваните площи с череша, сливи, ябълки, орехи и праскови.

Предпочитаната обработка на почвената повърхност е изораване или окопаване, приложена при 64.3% от площите с овощни насаждения. Химическо обезтревяване се прилага при 6.0% от площите, предимно при череша, сливи, ябълки и праскови.

Общо върху 37% от засадените площи са внесени минерални торове, а върху 7% – органични. Минерални торове са внесени на 74% от площите с праскови и нектарини, на 61% от площите с кайсии и на 63% от площите с череша. Резитба на насажденията се провежда върху 68% от площите на плододаващите и невстъпилите в плододаване. Срещу болести се третират около 55% от засадените площи с овощни, черупкови и ягодоплодни видове, а срещу неприятели – 49%.

Таблица 7. Реализация на плодове – реколта'2020

Култура	За собствена консумация	За търговската мрежа	За прера- ботка	Други направ- ления
Ябълки	3.5%	54.0%	20.0%	22.5%
Праскови и нектарини	1.2%	47.1%	34.0%	17.7%
Кайсии и зарзали	1.2%	38.4%	19.6%	40.8%
Сливи и джанки	2.0%	32.0%	35.6%	30.4%
Череша	1.0%	38.6%	39.5%	20.9%
Вишни	0.2%	30.3%	64.2%	5.3%
Орехи	3.1%	34.8%	46.4%	15.7%
Малини	0.7%	20.1%	70.7%	8.5%

Източник: МЗХГ, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2020“

Методологични бележки

Изследването за **производство на плодове – реколта'2020**, се провежда от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието, храните и горите в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета и Делегиран Регламент (ЕС) 2015/1557 на Комисията относно статистиката за растителните култури, като са отчетени националните особености и допълнителни нужди от информация. Анкетата е реализирана в периода от 04.11.2020 г. до 15.01.2021 г.

Цел на изследването: Да се установят реколтираните площи с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения, производството на плодове и средните добиви за реколта'2020.

Обект на изследване са земеделските стопанства, които отглеждат овощни, черупкови и ягодоплодни видове.

Метод на изследването: Наблюдението е извадково и е проведено чрез интервю със земеделските стопани. Извадката е случайна и стратифицирана и е изготвена на база данните от изследването на структурата на овощните видове през 2017 г., данни от ИСАК и са добавени нови стопанства, създадени след 2017 г. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно.

Начин на провеждане: Анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Географски обхват – изследването покрива територията на цялата страна.

Референтен период – стопанската 2019/2020 година.

Въпросник – състои се от шест страници. Включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за плододаващи и реколтирани площи с овощни видове, за производството на плодове от реколта'2020, за площи с млади, невстъпили в плододаване насаждения, реализация на произведените плодове, методи за напояване, обработка на почвата и торене. През референтния период към наблюдаваните култури са включени за изследване и култивираните шипки, които са предназначени за човешка консумация – мармалад и др.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции или са заменени със знак „С“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Реколтирана площ – площта, от която е прибирана продукция. Тя може да е равна или по-малка от засадената площ след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, невстъпили в плододаване).

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и бракувана продукция в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Средни добиви – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукция от единица реколтирана площ.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” при МЗХГ изследвания са публикувани на сайта на Министерството на земеделието, храните и горите на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;

Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;

Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;

Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;

Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица), София;

Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 20.04.2021 г.

Адрес: гр. София, бул. „Христо Ботев“ № 55

За повече информация: МЗХГ, отдел “Агростатистика”

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

Интернет страница на МЗХГ - <http://www.mzh.government.bg>

